

d-wth-besluid

nie opm. stop. vraag
verder bespreken met 1ste m.n.

Ministerie van Financiën

10.1.d

8/10

TER BESLISSING

Aan

de Staatssecretaris

optie 2 weghen
in de vorm van een
"in haar regeling" bij
gebreke waaraan men
optie 1 inleent

notitie

Zitting Raad van State inzake Appelbloesem

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

10.1.d

Datum

2 oktober 2012

Notitienummer

DGB/2012/6191 N

Rubriek

Kinderopvangtoeslag

Auteur

10.1.d

Van

cluster Uitvoeringsbeleid

10.1.d

Kopie aan

10.1.d

Bijlagen

Paraaf
d

10.1.d

Via
de secretaris-generaal

10.1.d

Via de direc
Belastin

10.1.d

Medeparaaf
de directeur
Belastingdienst/Toeslagen

afgestemd

Medeparaaf
Cluster Bec

10.1.d

h JZ
03.10.12

Medeparaaf
de directeur Communicatie

10.1.d

Aanleiding

Zitting vandaag bij de Raad van State inzake kinderopvanginstelling de Appelbloesem. Ouders hebben in deze zaak geen eigen bijdrage betaald voor de gastoudervang van hun kinderen. De RvS zou kunnen bepalen dat in het geval vraagouders geen feitelijke eigen bijdrage betalen voor kinderopvang, zij geen recht op kinderopvangtoeslag (KOT) hebben. En dat zou kunnen betekenen dat ze alle ontvangen toeslag zullen moeten terugbetalen.

Beslispunt

Stemt u er mee in dat wij, indien B/Toeslagen in het gelijk wordt gesteld, de juridische haalbaarheid (en hanteerbaarheid voor de uitvoering) onderzoeken van het actief, maar risicogericht, gaan handhaven vanaf het moment van Definitief Toekennen van de toeslag over 2011 en in enkele gevallen nog 2010? D.w.z. dat we toeslagen die definitief zijn toegekend niet terugvorderen en ons m.n. richten op zware fraudegevallen, vergelijkbaar met de Appelbloesem. De gekozen lijn in de handhaving dienen we af te stemmen met SZW.

- Argumentatie daarvoor is dat massaal terugvorderen en over meerdere jaren van toeslagen die al definitief zijn toegekend, maatschappelijk en publicitair enorme gevolgen heeft vanwege de mogelijk grote bedragen (zoals ter hoogte van een modaal jaarsalaris moeten terugbetalen van de hele toeslag) en de naar verwachting grote aantal vraagouders die gebruik heeft gemaakt van constructies via gastouderbureau's.
- Daarnaast is het de vraag of al deze ouders zich bewust waren van het feit dat dergelijke constructies tegen de wet indruisten danwel zich niet bewust

niet daer en
dreeft ook
grote publ. &
maatschapp.
gevolgen

Pagina 1 van 3

waren van de consequentie dat alle ontvangen toeslag moest worden terugbetaald.

- Een belangrijk aandachtspunt bij deze beslissing is de mate waarin ook andere vergelijkbare zaken als de Appelbloesem juridisch haalbaar zijn (Kunnen andere zaken ook juridisch hard gemaakt worden?).
- De verwachting is dat we eind deze maand en uiteraard vóór de uitspraak van de RvS u deze uitgewerkte handhavingsoptie kunnen voorleggen.
- Er is ook argumentatie in te brengen tegen deze optie, o.a.:
 - De wettelijke bepalingen kennen geen kwijtschelding.
 - Van een afwijking gaat een enorme precedentwerking uit.
 - Er kan een botsing ontstaan met het gelijkheidsbeginsel (niet alle ouders moeten dus gaan terugbetalen).

Toelichting

Kern van de rechtszaak

- In november 2009 heeft de FIOD-ECD de administratie van het gastouderbureau "De Appelbloesem" in beslag genomen, op basis van een ernstig vermoeden van fraude door personen die werken bij De Appelbloesem. Uit het onderzoek van de FIOD is gebleken dat de fraude in de meeste gevallen heeft geleid tot onjuiste aanvragen KOT.
- Er is vastgesteld dat de vraagouders toeslagen hebben aangevraagd, terwijl zij in hun contract met Appelbloesem hebben opgenomen dat ze geen eigen bijdrage hoeven te betalen. Er zijn schriftelijk afspraken vastgelegd over een verdeling van de toeslag tussen het gastouderbureau, de gastouder en de vraagouder.
- Na ontdekking van de fraude zijn de voorschotten op nihil gesteld. De meervoudige kamer van de rechtbank Dordrecht en Den Haag hebben geoordeeld dat Belastingdienst/Toeslagen zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat er in die gevallen geen sprake is van daadwerkelijk kosten voor kinderopvang en er dus geen sprake kan zijn van een aanspraak op KOT.
- Tegen deze uitspraken is inmiddels hoger beroep aangetekend. De zitting in de "proefprocedure" Appelbloesem vindt vandaag plaats en de uitspraak zal waarschijnlijk half november 2012 volgen.
- In het toezicht is inmiddels gebleken dat de Appelbloesem niet het enige gastouderbureau is dat gebruik heeft gemaakt van dergelijke constructies. En het is ook niet de eerste rechtszaak van deze aard.
- De afgelopen jaren is er terughoudend opgetreden tegen deze constructies. Wel is inmiddels een groot aantal definitieve beschikkingen aangehouden, hangende de uitkomst van de rechtszaak rondom de Appelbloesem.
- Het is n.a.v. de zitting van vanmorgen, nu nog niet met zekerheid te stellen welke kant de uitspraak van de RvS op zal gaan. De RvS streeft er naar binnen 6 weken uitspraak te doen.

Oplossingsrichtingen

Er vanuitgaande dat de RvS B/Toeslagen in het gelijk zal stellen, zal moeten worden bepaald hoe te handelen in de gevallen waarin ouders achteraf geen recht hadden op kinderopvangtoeslag.

1. Handhaven

De wet uitvoeren en alle onterecht uitgekeerde toeslagen terugvorderen, leidt er toe dat naar verwachting een grote groep ouders met terugvordering geconfronteerd zal worden van één of twee maal hun eigen jaarsalaris en dat deze groep jarenlang aan het terugbetalen

is. Daar staat tegenover dat deze ouders (een aantal jaren) op het eerste oog voor hen gratis kinderopvang/gastouderopvang hebben gehad.

Het resultaat is in elk geval fors voor mogelijk een groot aantal gezinnen. Ze zullen jarenlang moeten terugbetalen.

2. *Alsnog de eigen bijdrage voldoen*

Alsnog de eigen bijdrage voldoen, leidt tot problemen in het geval bijvoorbeeld een gastouderbureau inmiddels failliet is of als er een familiebetrekking is tussen vraagouder en gastouder waarbij de gastouder een deel rechtstreeks terugbetaald heeft aan de vraagouder. Gezocht zou kunnen worden naar de oplossing om deze eigen bijdrage te voldoen aan de Belastingdienst, bij wijze van afkoop van de gehele terugvordering. Nu de mogelijkheid van kwijschelding bewust niet in de wettelijke bepalingen is voorzien, is dit een mogelijk ontoelaatbare oprekking van het wettelijk kader, dat vergaande gevolgen kan hebben. Daarover zullen we ook met SZW moeten overleggen.

*in beslag
ophef*

3. *Niets meer doen met de oude zaken, maar vanaf nu handhaven*

Dit betekent dat we gaan handhaven vanaf definitief toekennen 2011 en voor de gevallen die nog geblokkeerd zijn voor 2010, waaronder bijvoorbeeld Appelbloesem. Dit roept dan direct de vraag waarom niet in alle gevallen tot 5 jaar geleden ten onrechte ontvangen toeslag wordt teruggevorderd. Ook moet verantwoord kunnen worden waarom afgezien is invordering over eerdere jaren. Juridisch bestaat deze mogelijkheid namelijk wel om ook na het definitief toekennen van een toeslag te gaan terugvorderen. Bij vraagouders die te goeder trouw hebben gehandeld of uit onwetendheid in zee zijn gegaan met de onwettige constructie kan bij de invordering van het gehele toeslagbedrag ook een voorstel worden gedaan om een bedrag te voldoen ter hoogte van de eigen bijdrage die zij eigenlijk hadden moeten betalen.

Planning

Na de zitting op dinsdag 2 oktober, hebben we naar verwachting nog een maand de tijd om de voorgestelde oplossing nader uit te werken. Tot die tijd kunnen we in elk geval aangeven dat wij de uitspraak afwachten van de RvS alvorens actie te ondernemen.